רשעים דור המבול • דכתיב [בהו] כי רבה רעת האדם (בראשית ו) : **מטעים גנטי מדום** • דכתיב בהו רעים וחטאים (שם יג) : **עומדים סם כו'**. שחיין וגדוגים : **גמ' נשמתן קשה לפם כגיהנם** • נשמת עצמן שרשתן דכתיב רוחכם אש תאכלכם (ישעיה לג) : **כשביל גלגל העין** • שרואין מובחן שלימה תורה אור והיו גובהין עיניהם ומגאפין אחר עיניהם : **נמים** . שדומה לגלגל העין מעיעת שובעין ממקום קטן כמו עין : **שנשפיירו** • מלאתן מעיעת של דור המבול שהיו חמין כדאמר לקמן ברותחין קלקלו ברותחין נדוב : **וכולן חזרו** • להזדווג עם מיניהם : **חוץ מפושלמי** • שוף הוא שאוחז עדיין תרבות רעה שמזדווג עם הכל. תוספתא שוף אחד וכמסכת חולין (דף סב:) גבי שמונה ספיקות איתא והרטגא תוספתא ומרדא ודרטו של אותו

רשעים במשפט וחטאים בעדת צדיקים" על כן לא יקומו רשעים במשפט" זה דור המבול "וחטאים בעדת צדיקים" אלו אנשי סדום אמרו לו אינם עומדין בעדת צדיקים אבל עומדין בעדת רשעים (מרגלים אין להם חלק לעולם הבא שנאמר °וימותו האנשים מוציאי דבת הארץ רעה במגפה לפני ה'": "וימותו"=בעולם הזה "במגפה"=לעולם הבא) [א]דור המדבר אין להם חלק לעולם הבא ואין עומדין בדין שנאמר °במדבר הזה יתמו °אספו לי חסידי כורתי ברית עלי זבח [ב] עדת קרח אינה עתידה לעלות שנאמר °ותכס עליהם הארץ"=בעולם הזה "ויאבדו מתוך הקהל"=לעולם הבא דברי

ר"ע ר"א אומר עליהם הוא אומר °ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל": **גמ' *ת"ר דור המבול אין להם חלק לעולם הבא** שנאמר °וימח את כל היקום אשר על פני האדמה": "וימח את כל היקום"=בעולם הזה "וימרו מן הארץ" לעולם הבא דברי ר"ע ר"י בן בתירא אומר לא* חיין ולא נדונין שנאמר °לא ידון רוחי באדם לעולם" לא דין ולא רוח דבר אחר "לא ידון רוחי" שלא תהא נשמתן חוזרת לגרגה ר' מגחם *בר יוסף אומר אפילו בשעה שהקב"ה מחזיר נשמות לפגרים מתים, נשמתן קשה להם בגיהנם שנאמר °תחרו *חשש תלדו קש רוחכם אש תאכלכם" ת"ר *דור המבול לא נתנאו אלא בשביל טובה שהשפיע להם הקב"ה ומה כתיב בהם °בתיהם שלום מפחד ולא שבט אלוה עליהם" וכתיב °שורו עבר ולא יגעיל תפלט פרתו ולא תשכל" וכתיב °ישלחו כצאן עוילים וילדיהם ירקדון וכתיב °ישאו בתוף וכנור וישמחו לקול עוגב וכתיב °בלו [ג] ימיהם בטוב *(ושנותם) בנעימים" וכתיב "וברגע שאול יחתו" והיא גרמה שאמרו לאל °סור ממנו ודעת דרכיך לא חפצנו מה שדי כי נעבדנו ומה נועיל כי נפגע בו"- אמרו: "כלום צריכין אנו לו אלא לטיפה של גשמים יש לנו נהרות ומעינות שאנו מסתפקין מהן" אמר הקב"ה בטובה שהשפעתי להן, בה מכעיסין אותי, ובה אני דן אותם שנאמר °ואני הנני מביא את המבול מים" ר' יוסי אמר דור המבול לא נתנאו אלא בשביל גלגל העין שדומה למים [שנאמר °ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו]" לפיכך דן אותן במים שדומה לגלגל העין שנאמר °נבקעו כל מעינות תהום רבה [ד]וארבות השמים נפתחו

א"ר יוחנן דור המבול ברכה קלקלו וברכה נידונו: ברכה קלקלו שנאמר °וירא ה' כי רבה רעת האדם" וברבה נידונו שנאמר °כל מעינות תהום רבה", א"ר יוחנן שלשה נשתיירו מהם בלועה דגדר, וחמי טבריא, ועיניא רבתי דבירים, °כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ" א"ר יוחנן מלמד שהרביעו בהמה על חיה וחיה על בהמה והכל על אדם ואדם על הכל א"ר אבא בר כהנא וכולם חזרו חוץ מתושלמי, °ויאמר *ה' לנח קץ כל בשר בא לפני א"ר יוחנן בא וראה כמה גדול כחה של חמס שהרי דור המבול עברו על הכל ולא נתתם עליהם גזר דינם עד שפשטו ידיהם בגזל שנאמר °כי מלאה הארץ חמס מפניהם והנני משחיתם את הארץ" וכתיב °החמס קם למטה רשע לא מהם ולא מהמונם ולא מהמיהם ולא *נהה בהם" א"ר אלעזר מלמד שזקף עצמו כמקל ועמד לפני הקב"ה ואמר לפניו רבש"ע לא מהם ולא מהמונם ולא מהמיהם ולא נה בהם (*ואף על נח נחתם גזר דין שנא' ולא נח בהם) תנא דבי ר' ישמעאל אף על נח נחתך גזר דין אלא שמצא חן בעיני ה' שנאמר °נחמתי כי עשיתם ונח מצא חן בעיני ה'" ויינחם ה' כי עשה את האדם בארץ": כי אתא רב דימי אמר: אמר הקב"ה יפה עשיתי שתקנתי להם קברות בארץ, מאי משמע? כתיב הכא "וינחם ה'" וכתיב התם "וינחם אותם וידבר על לבם" ואיכא דאמרי לא יפה עשיתי שתקנתי להם קברות בארץ כתיב הכא "וינחם ה'" וכתיב התם "וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו". °אלה תולדות נח [נח איש צדיק תמים היה בדורותיו] א"ר יוחנן בדורותיו ולא בדורות אחרים וריש לקיש אמר בדורותיו כ"ש בדורות אחרים א"ר חנינא משל דרבי יוחנן למה הדבר דומה לחבית של יין שהיתה מונחת במרתף של חומץ במקומה ריחה נודף שלא במקומה אין ריחה נודף א"ר אושעיא משל דריש לקיש למה הדבר דומה לצלוחית של פלייטון שהיתה מונחת במקום הטנופת במקומה ריחה נודף וכ"ש במקום הבוסם. °וימח את כל היקום אשר על פני האדמה" אם אדם חטא בהמה מה חטאה? תנא משום רבי יהושע בן קרחה משל לאדם שעשה חופה לבנו והתקין מכל מיני סעודה, לימים מת בנו עמד (ובלבל) [ופזר] את חופתו אמר כלום עשיתי אלא בשביל בני, עכשיו שמת, חופה למה לי, אף הקב"ה אמר כלום בראתי בהמה וחיה אלא בשביל אדם, עכשיו שאדם חוטא בהמה וחיה למה לי °מכל אשר בחרבה מתו" *ולא דגים שבים (ד"ר) יוסי דמן קסרי: מאי דכתיב °קל הוא על פני מים תקולל חלקתם בארץ" מלמד שהיה נח הצדיק מוכיח בהם ואומר להם עשו תשובה ואם לאו הקב"ה מביא עליכם את המבול, ומקפה נבלתכם על המים כזיקין שנאמר °קל הוא על פני מים" ולא עוד אלא שלוקחין מהם קללה לכל באי עולם שנאמר °תקולל חלקתם בארץ לא יפנה דרך כרמים (מלמד שהיו מפנים דרך כרמים) [ה]אמר לו ומי מעכב? אמר להם פרידה אחת יש לי להוציא מכם

[א] נס' דור המדבר נרשם עליו אות כ : [ב] שם עדת קרח . נרשם עליו אות ח : [ג] שם ימיהם בטוב . ל"ל בטוב ימיהם: ושנותם בנעימים וכתיב נמתק : [ד] שם וארבות השמים נפתחו. נמתק ו"ל ויסכלו מעיעת תהום : [ה]שם מלמד שהיו מפנים דרך כרמים . נמתק :

[ירושלמי ל"ג מרגלים וכו']

[תוספתא פי"ג]

[ל"ל ברבי יוסי וכ"ל בילקוט]

[תוספתא דסוטה פ"ג]

[מקור לדעות על דור המבול שזה סמוכים לו פי"ל כתיב לדיק יבלו ימיהם בטוב פסוק יא ושניהם בנעימים]

[ל"ל אלהים]

[נס' ובילקוט ליתא נכל מותן עשרה תיבות]

[לשון נכסה עוהה אחרי מנענע ומתן לב אלי כך פירש"י]

[ל"ל אחרו וכ"ל נס' ה"ד שיח]